

לפני 25 שנה

של ההתאחדות לכדורגל, שנערכה בתל אביב, תוך הצגת מיכלול מחדלי ההתאחדות. בשער הגליון: מלכת-המים '58, יהודית מזרחי-מזרח.

גיליון העולם הזה, שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הציג בשער את הזוכה בתחרות מלכת המים '58 יהודית מזרחי-מזרח. המודרן קורא יקר עורר את השאלה: מי זה אישה-השנה (או אשת-השנה) של תשי"ח? קלמן כץ הביא עוד פרק בסידרה על שליחותו במחתרת העיראקית והבשלת שליחותו בידי ממשלת ישראל, תחת הכותרת מיכלאל אסף בא. ראה והכשל. תחת הכותרת בך תסלה הכנסייה נגזל סיפור חיסולה של כנסיית שרדיים בתל אביב, בידי חוקרי הענף הפולי של המישטרה. מדור הספורט סיקר וביקר את האסיפה הכללית



העולם הזה: 1092. תאריך: 3.9.1958

אוהבי מדינת-ישראל, לועג בצנלסון לסתירה הגדולה של שיטה זו: כשמיים צעיר ערבי בית-ספר תיכון ישראלי אנו מסרבים לתת לו עבודה, וזה לא רק משום שהעסקתו יוצרת מובטל יהודי, אלא משום שלימודו העברי הכשיר אותו לפתח פעולת ריגול המסוכנת לנו. מסכם צנלסון: לערביי ישראל, ובראש וראשונה למוסלמים שבהם, אין מקום במדינה זו... לצורך פינוי הערבים מישראל יש לנהל משאומתן עם מדינות-ערב, הצמאות לכוחות השכלתיים וטכניים, ולהגיר אותן — במקום

אנשים

- שר החינוך התרבות ולמון ארץ אנו אולי המדינה היחידה הממשיכה לחזוץ אתה לארצות-הברית למרות העזרה שהיא מגישה לנו.
- איש קול ישראל אמנון אחינעמי: שועל זה ואב השולח פרוצים.
- הפיליסטונאי יוסף (בני) רינצקי, כתגור בה להערותו של דוד בן-גוריון שהוא מעריך מדינאי יהודי לשמור על האני שלו: זהו אנינים מריני בגיל הגימנסטיקה.



שש מועמדות בנות-המזל, אשר זכו בתארים בתחרות מלכת המים '58 שערך העולם הזה, היו: מינה זקס, נסיכת-המים של ירושלים; מאירה שם-טוב, נסיכת-המים של תל-אביב; ערה די-נור, נסיכת-המים של חיפה; תלמה נויפלד, סגנית שניה של מלכת-המים; אסתר קובאץ, סגנית ראשונה של מלכת-המים; יהודית מזרחי, מלכת המים '58 בעלת כתר המלכה.

מדינת-ישראל, מקור הצרות והפורענות שירדה על ראש ערביי ישראל. התביעות הערכיות, הנוגעות להסרת ההגבלות, אינן אלא מפרעות ותשלום-כתיים על חשבון הפרעון הסופי והנכסף. קובע צנלסון: אילו ניתן לערביי ישראל לעשות מה שליכם חפץ, לא היה נשאר איש מאיתנו בחיים. ולא זו בלבד, אלא שהאכזריות שלפני המוות היתה מעמידה בצל את המוות... הרוויזיוניסטים הוותיק לועג לאנשי מפ"ם, היושבים על קרקעות ערביות ומטיפים מוסר לזולתם, וקובע בצדק: מבחינה מוסרית אין הברל אם אנו מחזיקים באדמתו של ערבי ישראלי, או באדמתו של זה שברח ואנו מונעים בעד החזרתו... יהודי המסרב להזדהות עם המדיניות של ישראל כלפי המיעוט הערבי וכלפי ערביי ישראל, אין לו מוצא אלא לעזוב את הארץ, כי המדינה כולה עומדת על השלטת היסוד היהודי במקום הערבי.

או במאוחר — הגירה זו, שתעביד כל שנה אלפי ערבים צעירים מישראל, אל המרחב הערבי. בעזבו הצעיר הערבי את ישראל ובדרך רגליו על ארמה ערבית, ינשום לרווחה אוויר צה ויהיה שלם עם עצמו ועם מצפונו. ארשוויץ ישראלי. גם צנלסון אינו כן עד הסוף. אין הוא אומר מה יש לעשות אם מדינת ערב יסרב — כפי שיש להניח בוודאות — לקלוט מרצון חופשי ערבים שיגורשו מישראל. במקרה זה תהיה הברירה היחידה: לגרשם בכוח, תוך שימוש בשיטות ריריאטי, או להשמדם במשרפות של אושוויץ ישראלי. אולם למרות חוסר-כנות סופית זו, עשה צנלסון שירות ציבורי רב: הוא ניסח, בפעם הראשונה, מחשבות המכרסמות בלב רבים, ביניהם אנשים בעלי עמדות-מפתח במנגנון השלטון. אין זה מיקרה שכצנלסון פירסם מחשבה זו ודוקא בשבוע שבו הופיע המינשר העברי מצע הפעולה השמית, המנסח בפעם הראשונה את המחשבה ההפוכה: הפיכת ישראל למדינת שותפות של הרוב העברי המיעוט הערבי, יצירת פרדציה ארצי-ישראלית וליכוד המרחב השמי.

אמר השבוע אחד ממתנגדיו של צנלסון בתגובה על הצעתו לגרש את הערבים אורחי ישראל: צנלסון מוכיח אדם המוצא לפיד בוער בחרו, וזורק אותו לתוך הדירה השכנה. אם ערביי ישראל שונאים את המדינה, הרי העברתם למדינת ערב רק תעזור לגיבוש נוסף של חזית המילחמה הערבית נגד המדינה. צנלסון אינו אומר איך לעמוד נגד חזית זו לאורך ימים.



אם חנה מרוז-רכטר: השחקנית חנה מרון במדור אנשים: אחרי תקופת הריון, שבעיני מעריציה נמשכה משום-מה יותר מהרגיל, זכתה שחקנית התיאטרון הקאמרי חנה מרוז-רכטר בנן זכר, שאותו ילדה בבית-החולים אסותא, ביום השני אחרי-ההצהריים.

יהודי, שלא החליטה אם היא שייכת לאירופה או לאסיה — אין לדרוש מן המורים להמציא את התשובה בעצמם.

העם

דיעות

לפיד בוער מבחינה חיצונית, אין קלמן צנלסון רומה למהפכן מופלג. פניו עגלגלות, מישקפיו עבים וקולו דק וגבוה. אולם מבחינה רעיונית, היה צנלסון תמיד אחד האנשים הקיצוניים ביותר בישראל. אפילו רוויזיוניסטים שרופים רטנו לא פעם כי קלמן הוא פאשיסט. אולם בניגוד לחבריו לדיעה, הצטיין צנלסון תמיד בתכונה חשובה אחת: הוא הגינני, ואין הוא נרתע מלנסח את רדיעותיו בפה מלא. במקום שאחרים חפשו מליצות רמות כהסוואה, לא היסס קלמן מלקרוא לילדו הרעיוני בשמו. השבוע כתב צנלסון מאמר בהארץ, שהדגים תכונה זו להפליא. בניגוד למאות שדקנים אחרים, המשלמים מס-שפתיים למליצות הומאניות בשעה שם מצדיקים בחצי פה את ריכוז הערבים בישראל, ניסח צנלסון ברורות רדישה הכמוסה בלב רבים בישראל: לגרש את הערבים אורחי ישראל מתחום המדינה. אכזריות לפני המוות. טוען צנלסון בהנחת יסוד: הכמיהה של ערביי ישראל אינה מסתפקת בביטול המישטר הצבאי ובהחזרת הקרקעות. היא תובעת את חיסולה של

העברי האיראלי

יותר מחצי מיליון תלמידים חזרו השבוע לספסליהם, ללמוד תורה מפי 23 אלף מורים. לגבי רכבות מהם — בני כיתה א' — תהיה זאת חוויה בלתי-נשכחת, סימן דרך כתייהם הקצרים. שרה-חינוך והתרבות, היו רבי רושם לגבי אנשים אוהבי מיספרים בעלי ספרות רבות. אולם מאחריהם הסתתרה עובדה בלתי-נעימה: ככל שגדלו ההישגים הכמותיים של החינוך הישראלי, כן הוא התרוקן מתוכנו. כראשית שנת הלימודים תשי"ט לא ידע אף מורה אחד בישראל מהי, בדיוק, מטרת החינוך העברי — מה הטיפוס האיראלי שלקראתו מחנך בית-הספר העברי, מהו לוח הערכים שאותו הוא מבקש להציב בלב תלמידיו. טימזום מלומד. כתב השבוע מבקר חינוכי, תלמיד המלא לכאורה ידיעות במיקצוע מסויים, או במיקצועות אחרים (יכול להיות) בור או חסר-אינטליגנציה... תופעה זו... כוללת במיוחד אצלנו, היא אחד הגורמים לדיעה המוטעית, אילו לומדים אצלו פחות מאשר למדו באירופה, ביחוד בבית-הספר התיכון... האמת היא (ש) אין אינטגרציה של המיקצועות, המפתחת את ההרגל להשוות, לחשוב, להקיש, להסיק מסקנות ולהשתמש בחומר הנלמד לצורך מחשבה על העולם הסובב את הלומד... אותו מבקר הציע פיתרון: להנהיג שעורים מיוחדים לצורך שילוב המיקצועות השונים בתמונה כוללת אחת. אולם היה זה פיתרון מכאני מדי: שעורים כאלה לא יביאו שום תועלת, אם לא תעמוד לנגד עיני המורים עצמם תמונה ברורה, השקפת-עולם מגובשת, שתגדיר את מהותו ואופיו של האדם העברי האיראלי בדרך זה.

במדינה שאינה יודעת אם היא יהודית, עברית או ישראלית, שלא הצליחה עדיין להגדיר מה זה

האיש מ.המהפכה האשכנזית

תוכניתו של הרוויזיוניסט הוותיק קלמן צנלסון לגרש מתחומי מדינת ישראל את הערבים אורחי ישראל לא התקבלה על השילטון (ראה: דיעות). קעבור כמה שנים עורר צנלסון את אחת השערוריות הציבוריות החמורות ביותר של המדינה, כאשר פירסם ספר סנסציוני, תחת הכותרת המהפכה האשכנזית. היה זה ספר בעל מגמה גזענית מובהקת, שבה, היפנה את חצי רעלו מהערבים לעבר היהודים. הספר נגזר בהוראת השילטונות זמן מועט אחרי פירסומו. מאז נחשב צנלסון למצת הפוליטי של מאבקי-העדות בישראל.